

Opis zadatka: 3. poziv na podnošenje
projektnih prijedloga

Inicijativa Urban Innovative Actions

15.12.2017. – 30.03.2018.

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Prihvatljiva tijela - tko se sve može prijaviti	4
3. Tematska pokrivenost 3. poziva na podnošenje prijedloga	9
4. Načelo financiranja.....	20
5. Izrada i razvoj projekta	21
6. Postupak prijave.....	24
7. Postupak odabira	25
8. Javna nabava, revizija i državna potpora	28
9. Kako dobiti pomoć	30
10. Glavni podaci	30

1. Uvod

Kao što je navedeno u članku 8. Uredbe o Europskom fondu za regionalni razvoj (EFRR)¹, EFRR može podržati inovativne akcije u području održivog urbanog razvoja. U tom je okviru Europska komisija pokrenula Inicijativu Urban Innovative Actions (UIA) s ciljem utvrđivanja i testiranja novih rješenja za rješavanje problema povezanih s održivim urbanim razvojem koji su od značaja na razini Unije.

Stoga je glavni cilj UIA inicijative gradskim tijelima diljem Europe osigurati prostor i sredstva za testiranje odvažnih i nedokazanih ideja za rješavanje međusobno povezanih problema te ispitati kako odgovaraju na složenost stvarnog života. Projekti koji se podupiru su inovativni, dobre kvalitete, osmišljeni i provedeni uz uključivanje glavnih dionika, usmjereni prema rezultatu i prenosivi.

Gradska tijela trebaju iskoristiti priliku koja im je ponuđena u okviru UIA inicijative da krenu od „redovnih projekata” (koji se mogu financirati „tradicionalnim” izvorima financiranja, uključujući glavne programe EFRR-a) te trebaju preuzeti rizike pri pretvaranju ambicioznih i kreativnih ideja u prototipove koji se mogu ispitati u stvarnim urbanim ozračjima. Drugim riječima, u okviru UIA inicijative mogu se podupirati pilot projekti koji su suviše rizični da bi bili financirani tradicionalnim izvorima financiranja pod uvjetom da su vrlo inovativni i eksperimentalni.

U UIA inicijativu ukupno je uloženo približno 372 milijuna EUR iz EFRR-a.

UIA projekti odabiru se na temelju godišnjih poziva na podnošenje prijedloga u razdoblju od 2015. do 2020. o jednoj ili više tema koje predlaže Komisija. Svaki projekt može se sufinancirati sredstvima EFRR-a u iznosu do 5 milijuna EUR. Provedba projekta treba trajati najviše godinu dana². Idealna veličina UIA projektnih proračuna nije određena. Kod malih projekata (tj. onih ispod 1 milijun EUR iz EFRR-a) postoji manja mogućnost da budu odabrani jer se ne može lako dokazati da su dovoljno veliki da bi mogli proizvesti značajne zaključke. S obzirom na to, u projektima sa značajnim troškovima ulaganja, posebice na kraju provedbenog razdoblja potrebno je pokazati da troškovi odgovaraju svrsi te da su propisno opravdani.

(¹) Uredba (EU) br. 1301/2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HR/TXT/?uri=CELEX:32013R1301&from=EN>

(²) U izuzetnim i dobro opravdanim slučajevima projekti se mogu produljiti najviše godinu dana.

UIA inicijativa je instrument Europske unije pod neizravnim upravljanjem Glavne uprave za regionalnu i urbanu politiku Europske komisije (EK). Za provedbu Inicijative Komisija je kao zaduženog subjekta (ZS) imenovala regiju Hauts-de-France ⁽³⁾. Stalno tajništvo (ST) osnovano je kako bi upravljalo Inicijativom ⁽⁴⁾.

Ovim opisom zadataka zaduženi subjekt poziva prihvatljiva tijela na podnošenje projektnih prijedloga u okviru trećeg poziva na podnošenje prijedloga. Za ovaj poziv na podnošenje prijedloga indikativno je dodijeljeno između 80-100 milijuna EUR.

U ovom dokumentu navode se kriteriji i postupci kojih se treba pridržavati prilikom trećeg poziva na podnošenje prijedloga. Ovaj dokument potrebno je pročitati zajedno s UIA smjernicama te smjernicama za ispunjavanje prijavnog obrasca objavljenog na UIA mrežnoj stranici i ažuriranog u okviru trećeg poziva na podnošenje prijedloga.

2. Prihvatljiva tijela - tko se sve može prijaviti

U članku 2. UIA inicijative utvrđuje se da se sljedeća tijela mogu prijaviti za potporu za Urban Innovative Actions:

- svako gradsko tijelo lokalne upravne jedinice koja je u skladu sa stupnjem urbanizacije definirana kao grad, manji grad ili prigradsko naselje i koja ima barem 50 000 stanovnika;
- svaka udruga ili skupina gradskih tijela lokalnih upravnih jedinica koje su u skladu sa stupnjem urbanizacije definirane kao grad, manji grad ili prigradsko naselje i koje imaju barem 50 000 stanovnika; to može uključivati prekogranične udruge ili skupine, udruge ili skupine u različitim regijama i/ili državama članicama.

Samo prihvatljiva gradska tijela iz članka 2. delegiranog akta mogu podnijeti prijavu u okviru poziva na podnošenje prijedloga za UIA.

⁽³⁾ Prije regija Nord-Pas de Calais

⁽⁴⁾ Informacije i pojedinosti o kontaktu o Stalnom tajništvu možete naći ovdje: <http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>

Definicija lokalnih upravnih jedinica i razvrstavanje u skladu sa stupnjem⁵ urbanizacije i brojke koje se odnose na stanovništvo temelje se na podacima koje je utvrdio Eurostat u **tablici korespondencije LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)**⁶. Ovu tablicu koristi UIA Stalno tajništvo kao glavni referentni dokument za provjeru prihvatljivosti. Prijavitelji se pozivaju da koriste tablicu korespondencije radi provjere svoje prihvatljivosti te da navedu informacije o lokalnim upravnim jedinicama na administrativnim granicama i brojke koje se odnose na stanovništvo.

Dodatne detaljne informacije o prihvatljivosti gradskih tijela mogu se naći u sljedećim odjeljcima.

2.1 Prihvatljivi prijavitelji prema prvoj kategoriji su:

- Općine/gradska vijeća čije administrativne granice odgovaraju pojedinoj lokalnoj upravnoj jedinici. U tom se slučaju lokalna upravna jedinica definira u skladu sa stupnjem urbanizacije kao grad, manji grad ili prigradsko naselje (šifra 1 i/ili šifra 2 u tablici korespondencije - stupac Stupanj urbanizacije) i ima barem 50 000 stanovnika.
- Općine/gradska vijeća čije administrativne granice uključuju nekoliko lokalnih upravnih jedinica. Riječ je o općinama/gradskim vijećima u Portugalu, Ujedinjenoj Kraljevini, Irskoj, Grčkoj, Malti i Latviji u kojima definicija lokalne upravne jedinice koju je utvrdio Eurostat ne odgovara općinama/gradskim vijećima već podopćinskim jedinicama (župama) ili statističkim jedinicama (izbornim okruzima). U tom slučaju općina/gradsko vijeće može biti prihvatljivo samo onda ako ima 50 000 stanovnika te ako većina (više od 50 %) stanovnika živi u lokalnim upravnim jedinicama koje su u skladu sa stupnjem urbanizacije definirane kao gradovi, manji gradovi ili prigradska naselja (šifra 1 i/ili šifra 2 u tablici korespondencije - stupac Stupanj urbanizacije).
- Organizirane aglomeracije koje su udruga/skupina gradskih tijela ispunjavaju sljedeće kriterije:

(⁵) Definicija lokalnih upravnih jedinica i stupanj urbanizacije dostupni su ovdje: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

(⁶) Tablicu korespondencije LAU2-NUTS2010, EU28 (2012) možete preuzeti ovdje: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

- da službeno prema nacionalnom zakonodavstvu spadaju u razinu lokalne vlasti (koja se razlikuje od regionalne i provincijske razine) s obvezom da općine/gradska vijeća pristupaju nadopćinskoj organizaciji (stoga ta kategorija ne obuhvaća udruge koje su osnovane na dobrovoljnoj osnovi, u specifičnu svrhu i/ili s ograničenim trajanjem),
- da se sastoje samo od općina/gradskih vijeća (stoga ta kategorija ne obuhvaća udruge u kojima su uključene ostale ustanove kao što su sveučilišta, trgovačke komore itd.),
- da imaju specifične kompetencije utvrđene nacionalnim zakonodavstvom koje su delegirane od strane uključenih općina za politička područja relevantna za UIA projekt; udruge se pozivaju da djeluju točno u skladu s nacionalnim pravnim okvirom; organizirane aglomeracije isključivo su nadležne za osmišljavanje i provedbu u političkim područjima relevantnima za UIA projekt,
- da imaju specifičnu političku strukturu (s neizravnim zastupanjem uključenih općina) te administrativnu strukturu (predano osoblje).

Primjeri organiziranih aglomeracija u okviru UIA inicijative su:

- u Francuskoj: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération i Communautés de Communes,
- u Italiji: Città Metropolitane i Unione di Comuni,
- u Njemačkoj: Landkreis,
- u Španjolskoj: Mancomunidades i Area Metropolitana Barcelona,
- u Ujedinjenoj Kraljevini: Combined Authorities,
- u Portugalu: Comunidades Intermunicipais (CIMs).

Europske skupine za teritorijalnu suradnju (ESTS-ovi) čija se partnerstva sastoje samo od gradskih tijela (kako je gore definirano) te sa specifičnim kompetencijama za osmišljavanje i provedbu politike relevantne za poziv na podnošenje projektnih prijedloga za UIA smatraju se organiziranim aglomeracijama i stoga mogu podnijeti prijavu u okviru poziva na podnošenje projektnih prijedloga za UIA kao glavna ili pridružena gradska tijela. ESTS-ovi čija partnerstva uključuju ostale organizacije (npr. države članice, regionalna tijela, udruge, sveučilišta itd.) ne smatraju se organiziranim aglomeracijama te ne mogu podnijeti prijavu kao glavna ili pridružena gradska tijela, no mogu kao partneri u realizaciji projekta pristupiti prijedlogu koji podnosi prihvatljivo gradsko tijelo.

U okviru UIA inicijative, organizirane se aglomeracije smatraju jednim gradskim tijelom koje predstavlja sve uključene općine/gradska vijeća. Stoga se u projektnom prijedlogu koji podnosi organizirana aglomeracija to tijelo definira kao glavno gradsko tijelo.

Da bi se provjerila prihvatljivost organiziranih aglomeracija, ST provjerava da ukupan broj stanovnika iznosi barem 50 000 te da većina (više od 50 %) stanovnika živi u lokalnim upravnim jedinicama uključenima u aglomeraciju koje su u skladu sa stupnjem urbanizacije definirane kao gradovi, manji gradovi ili prigradska naselja.

2.2 Prihvatljivi prijavitelji u drugoj kategoriji su udruge/skupine gradskih tijela koje nemaju pravni status organiziranih aglomeracija.

Svaka udruga gradskih tijela (nacionalne/regionalne udruge gradskih tijela, teritorijalni paktovi, područja razvoja itd.) kao i pojedina gradska tijela koja nisu formalizirala ugovore o suradnji, ali se žele zajednički prijaviti u okviru UIA inicijative, ne mogu se prijaviti kao jedno gradsko tijelo.

Utvrđuju glavno gradsko tijelo među uključenim općinama/gradskim vijećima te navode ostale kao pridružena gradska tijela.

Da bi bila prihvatljiva, sva uključena gradska tijela (glavno gradsko tijelo i pridružena gradska tijela) prepoznata su kao lokalne upravne jedinice koje su u skladu sa stupnjem urbanizacije definirane kao gradovi, manji gradovi ili prigradska naselja. U slučaju gradskih tijela čije administrativne granice obuhvaćaju više od jedne lokalne upravne jedinice, primjenjuju se ista pravila definiranja u skladu sa stupnjem urbanizacije kao što je opisano u točki a.2. ovog odjeljka.

Odnos između glavnog gradskog tijela i pridruženih gradskih tijela nije potrebno formalizirati u vrijeme podnošenja prijave. U slučaju da je prijedlog odobren i podržan, UIA ST dostavlja glavnom gradskom tijelu predložak ugovora o partnerstvu koji trebaju potpisati svi uključeni partneri (pridružena gradska tijela i partneri u realizaciji projekta) tijekom prvih mjeseci provedbene faze.

Više pojedinosti o ulogama i odgovornostima glavnog gradskog tijela i pridruženih gradskih tijela (i partnera u realizaciji projekta) prijavitelji mogu pronaći u odjeljku 5.1. ovog opisa zadataka kao i u odjeljku 2.1. UIA smjernica.

Prijašnja iskustva pokazuju da se kod pojedinih projekata koje su provele udruge ili skupine gradova koje nemaju status organizirane aglomeracije, a sastoje se od više od 3 gradska tijela (glavnog gradskog tijela i pridruženih gradskih tijela) te nemaju teritorijalan doticaj, pojavljuje rizik od gubitka koherencije te rizik od poteškoća u ostvarivanju značajnih rezultata. Stoga se preporučuje da udruge i/ili skupine gradskih tijela (bez statusa organiziranih aglomeracija) koje se žele prijaviti trebaju imati teritorijalni doticaj te trebaju nastojati ograničiti broj uključenih pridruženih gradskih tijela.

2.1.1.2.3 Opći uvjeti za prihvatljiva gradska tijela

Pored gore navedenih načela za svaku specifičnu kategoriju prihvatljivih gradskih tijela, primjenjuju se sljedeća načela za sva prihvatljiva gradska tijela u okviru UIA inicijative:

- sva gradska tijela trebaju se nalaziti u državi članici EU-a,
- samo prihvatljiva gradska tijela, kako je gore definirano, mogu podnijeti prijavu u okviru poziva na podnošenje prijedloga za UIA; prijava koju podnosi partner u realizaciji projekta smatra se neprihvatljivom,
- gradska tijela (kako je gore definirano) mogu biti navedena u projektnom prijedlogu samo kao glavna i/ili pridružena gradska tijela; kategorija partnera u realizaciji projekta rezervirana je samo za ustanove i/ili organizacije koje nisu priznate kao gradska tijela u okviru UIA inicijative,
- gradsko tijelo ili organizirana aglomeracija mogu biti uključeni samo u jedan projektni prijedlog u okviru svakog poziva na podnošenje prijedloga (čak i ako se ti podneseni projektni prijedlozi odnose na različite teme u istom pozivu na podnošenje prijedloga); pravilo se također primjenjuje na pridružena gradska tijela (općina može biti uključena u samo jedan projektni prijedlog, bilo kao glavno ili kao pridruženo gradsko tijelo),
- gradska tijela koja su već podržana u odobrenom projektu UIA inicijativom u okviru prethodnog poziva na podnošenje prijedloga ne mogu podnijeti novu prijavu koja se odnosi na istu temu tijekom čitavog trajanja Inicijative.

Agencije i tvrtke (npr. u području energetike/gospodarenja otpadom, gospodarskog razvoja, promoviranja turizma itd.) koje su u potpunom ili djelomičnom vlasništvu općine/gradskog vijeća ne smatraju se lokalnim upravnim jedinicama i stoga ne mogu biti priznate kao prihvatljiva gradska tijela. Međutim, te organizacije mogu biti uključene u partnerstvo kao partneri u realizaciji projekta

(više pojedinosti o ulogama i odgovornostima partnera u realizaciji projekta možete pronaći u odjeljku 5.1. ovog opisa zadataka kao i u odjeljku 2.1. UIA smjernica).

Kao što je navedeno u prethodnim stavcima, UIA ST koristi proračunsku tablicu **Tablica korespondencije LAU2-NUTS2010, EU28 (2012.)** kao glavni alat za provjeru usklađenosti s kriterijima prihvatljivosti. Stoga se snažno preporučuje da prijavitelji provjere proračunsku tablicu te obave samoprocjenu prihvatljivosti prije nego što ispune prijavni obrazac.

U slučaju praznina, nedosljednosti ili dvojbi povezanih s tumačenjem podataka u proračunskoj tablici Eurostata, snažno se preporučuje da se prijavitelji obrate UIA ST-u prije nego što ispune i podnesu prijavni obrazac.

Tijekom provjere prihvatljivosti u slučajevima kada je status prijavitelja kao prihvatljivog kandidata neizvjestan, UIA ST održava veze sa svim relevantnim partnerima, uključujući Eurostat, radi utvrđivanja prihvatljivosti.

3. Tematska pokrivenost 3. poziva na podnošenje prijedloga

Komisija je odlučila pomno uskladiti teme koje gradska tijela mogu razmotriti u okviru UIA inicijative s temama koje su definirane u okviru Urbane agende EU-a.

To znači da svaki poziv na podnošenje prijedloga za UIA treba obuhvatiti određeni broj tema.

Za 3. poziv na podnošenje prijedloga prijavitelji mogu podnijeti projektne prijedloge koji se odnose na sljedeće teme:

- Prilagodba klimatskim promjenama,
- Kvaliteta zraka,
- Stanovanje,
- Poslovi i vještine u lokalnom gospodarstvu.

Od gradskih tijela koja se prijavljuju u okviru poziva na podnošenje prijedloga za UIA traži se da odaberu samo jednu predloženu temu. Međutim, budući da treba razviti jedan integrirani pristup

kako bi se učinkovito riješili utvrđeni problemi, u prijavi prijavitelji imaju mogućnost opisati povezanosti s ostalim temama i političkim područjima kao i vanjske učinke.

Kao što je već navedeno, Komisija želi razmotriti predložene projekte u kojima se iznose kreativna, inovativna i trajna rješenja za rješavanje raznih utvrđenih problema. Budući da je UIA istodobno laboratorij za nove ideje, cilj Komisije je poticati novo eksperimentiranje koje se temelji na iskustvu u raznim disciplinama. Iz tog razloga Komisija nije željela biti pretjerano preskriptivna kada je riječ o opisivanju projekata čije prijedloge očekuje.

Kada je riječ o podupiranju tematskih ciljeva i prioriteta ulaganja EFRR-a, cjelokupni se projekt treba sagledati kao projekt kojim se podupiru tematski ciljevi i prioriteti ulaganja EFRR-a. Međutim, UIA projekti u okviru kojih se doprinosi tematskim ciljevima 8-10 (tj. onima koji su više društveno usmjereni) mogu biti podržani pod uvjetom:

- da se znanje koje je stečeno iz cjelovitog projekta može sagledati na način da učinkovito pridonosi tematskim ciljevima i prioritetima ulaganja EFRR-a, te
- da se projekt ne usredotočuje pretežno na aktivnost koja više spada pod nadležnost Europskog socijalnog fonda (ESF).

Molimo imajte na umu da su tijekom odabira i provedbe projektnih prijedloga komplementarnost i sinergije s ostalim programima i politikama koje financira Unija kao i s podržanim projektima od krajnje važnosti.

Odbor za odabir UIA inicijative nastoji izbjeći udvostručenje prilikom odluke o tome koje projekte poduprijeti.

U sljedećim se odjeljcima detaljno opisuju 4 teme trećeg poziva na podnošenje prijedloga za UIA.

3.1 PRILAGODBA KLIMATSKIM PROMJENAMA

Opća definicija i kontekst tema

Gradovi su središta inovacija i rasta te su pokretači europskog gospodarskog razvoja. U njima živi oko 75 % stanovništva te troše oko 80 % energije proizvedene u Europi uz očekivani trend rasta. Međutim, gradovi u velikoj mjeri pridonose klimatskim promjenama i stvaraju značajne emisije stakleničkih plinova (npr. proizvodnja energije, vozila, industrija te korištenje biomase). Istovremeno

su gradovi i manji gradovi vrlo osjetljivi na utjecaje klimatskih promjena: vrućina, poplava, nestašica vode i suša mogu utjecati na zdravlje, infrastrukturu, lokalna gospodarstva te na kvalitetu života građana. U posljednja tri desetljeća u Europi je zabilježen porast ekstremnih vremenskih prilika od 60 %. Učinkovitom klimatskom aktivnošću ne osigurava se samo otpornost na klimatske utjecaje već i važne koristi za gradska područja u odnosu na kvalitetu života, poboljšanje javnog zdravstva, uštede troškova kao i na otvaranje radnih mjesta.

Važnost i uloga gradskih tijela

Sposobnost da se pripremi i odgovori na klimatske utjecaje na lokalnoj razini je ključna. Gradska tijela imaju ulogu katalizatora u objedinjavanju aktera koji djeluju u svojim područjima kao stvorci politika i strategija za teritorijalni razvoj, također u kontekstu malih i udaljenih područja (npr. gradova na otocima ili najudaljenijih regija). Gradska tijela trebaju imati vodeću ulogu u stvaranju politika u okviru kojih se odgovara na potrebe građana te u privlačenju ulaganja u gospodarski razvoj.

Osjetljivost na klimatske promjene često je rezultat ljudskih djelovanja kao što su život u područjima s mogućim rizicima ili neodgovarajuće planiranje ili projektiranje. Na primjer, pokrivanjem zemljišta u svrhu gradnje zgrada, cesta i parkirališta (brtvljenje tla) povećava se apsorpcija sunčeve energije, što uzrokuje porast temperatura u gradovima (takozvani 'učinak urbanog toplinskog otoka'). Istovremeno se smanjuje prirodno odvodnjavanje, što osobito tijekom jakih kiša može uzrokovati nastanak poplava u gradovima.

Utjecaje klimatskih promjena moguće je smanjiti prikladnim i otpornim urbanističkim projektiranjem, na primjer korištenjem zelene infrastrukture kao što su šume, parkovi, močvare, zeleni zidovi i krovovi. Ti pristupi dovode i do značajnih sukoristi, uključujući poboljšanu kvalitetu zraka, podupiranje bioraznolikosti te poboljšanu kvalitetu života kao i prilike za zapošljavanje.

Europska unija podupire gradove u tom nastojanju kroz nekoliko okvira. Strategija EU-a o prilagodbi klimatskim promjenama (2013.) predviđa okvir i mehanizme za poboljšanje spremnosti svih aktera da budu uključeni u suzbijanje trenutačnih i budućih klimatskih promjena. Na gradskoj razini, strategijom se potiče jačanje sposobnosti lokalnih tijela da se prilagode neizbježnim utjecajima klimatskih promjena. Sporazumom gradonačelnika za klimu i energiju predviđa se okvir kojim se pomaže izgraditi održivije i otpornije gradove. Taj okvir proizlazi iz glavne uloge koju gradovi i gradska područja imaju u provedbi Pariškog klimatskog sporazuma čiji je cilj razvoj s niskim emisijama ugljičnog dioksida i otpornost na klimatske promjene.

Mnogo je istaknutih primjera o tome da gradovi provode ambiciozne klimatske aktivnosti u Europi. [Sporazum gradonačelnika](#) sadržava zbirku primjera studija slučaja i najboljih praksi vezanih uz gradove i općine koji provode mjere za ublažavanje klimatskih promjena i njihovu prilagodbu.

Upute za gradska tijela

Najnužnije je da gradska tijela utvrde rješenja prilagodbe kojima se objedinjuju putanje održivog razvoja i pravični i etički ishodi.

Gradska tijela trebaju osmisliti odgovarajuće putanje prilagodbe prema prirodi, vremenu, vrsti i razini potrebne zaštite: aktivnostima se treba produljiti usredotočenost na prilagodbu kako bi se procijenilo postoji li sve veća svijest o čimbenicima koji utječu na donošenje odluka te jesu li i kako odluke provedene. Trebaju se uzeti u obzir institucionalne, gospodarske i socijalne barijere vezane uz provedbu mjera prilagodbe (otpornost na promjenu ili društveno prihvaćanje). Urbanističkim planiranjem za poboljšano upravljanje gradovima trebalo bi se pomoći smanjiti nejednakosti i siromaštvo te poticati donošenje odgovarajućih klimatskih i zemljišnih politika.

Bez da budu preskriptivni u pogledu vrsta očekivanih projekata, poziva se gradove da posebice razmotre sljedeće teme i pitanja:

- inovativne i integrirane procjene rizika i ranjivosti od klimatskih promjena, planove upravljanja rizicima od poplava/vrućina, stvaranje kapaciteta za gradove te dijeljenje informacija na regionalnoj ili nacionalnoj razini,
- inovativna i integrirana rješenja upravljanja vodom temeljena na prirodi u okviru projekata (upravljanje poplavama i zadržavanje vode) te razvoj zelene i plave infrastrukture (šume, parkovi, močvare, zeleni zidovi/krovovi, plavna područja),
- promicanje gradske infrastrukture otporne na klimatske promjene: poboljšano zadržavanje vode, odvodnja otpadnih voda u gradskim područjima, kanalizacijski sustavi, standardi gradnje,
- projekte kojima se podupiru strukture dobrog upravljanja i pristupi istom promicanjem otpornosti odozdo prema gore i stvaranja kapaciteta na razini susjedstva i zajednice, usredotočenost na povećanu koordinaciju, vertikalno (višerazinsko upravljanje) kao i horizontalno (višedioničko upravljanje) te regionalnu koordinaciju između lokalnih tijela s ciljem rješavanja klimatskih rizika velikih razmjera ili prekograničnih klimatskih rizika,
- angažiranje/sudjelovanje građana u projektima prilagodbe gradova, povećanje društvene svijesti o opasnostima koje donose klimatske promjene te razvoj financijskih mehanizama s ciljem iskorištavanja niskorizičnih ulaganja.

3.2 KVALITETA ZRAKA

Opća definicija i kontekst tema

Iako se kvaliteta zraka znatno poboljšala u posljednjih nekoliko desetljeća, onečišćenje zraka i dalje je glavni okolišni uzrok smrtnosti u EU-u i još uvijek uzrokuje približno 400 000 preranih smrti godišnje u EU-u zbog izloženosti povišenim razinama finih čestica, dušikovom dioksidu i ozonu. Onečišćeni zrak također već dugo i dalje oštećuje ekosustave jer je više od polovine teritorija EU-a izloženo prekomjernom taloženju dušika (eutrofikaciji) i povećanim koncentracijama ozona. Time se uzrokuju smanjenje bioraznolikosti i prinosa usjeva te druga materijalna šteta.

Okolišna politika EU-a usredotočuje se na razvoj i provedbu okvira politike čistog zraka, čime se jačaju nacionalne, regionalne i lokalne politike u vezi s onim aspektima problema kvalitete zraka koje države članice ne mogu riješiti same na učinkovit ili djelotvoran način. U okviru politike EU-a teži se i provođenju međunarodnih obveza Unije u području onečišćenja zraka te uključivanju zahtjeva za zaštitu okoliša, primjerice u industrijski, energetske, prijevozni i poljoprivredni sektor.

Pokazatelji važnosti i podrijetla onečišćenja zraka mogu se pronaći na

http://ec.europa.eu/environment/air/cleaner_air/index.html

Partnerstvo o „kvaliteti zraka” Plana EU-a za gradove teži poboljšanju kvalitete zraka u gradovima i podizanju 'zdravog grada' na višu razinu u lokalnim i nacionalnim planovima te u planu EU-a⁷.

Važnost i uloga gradskih tijela

Gradska su tijela najpodobnija za provođenje mjera jer poznaju lokalno stanje te kontroliraju niz instrumenata kao što su urbanističko planiranje, upravljanje infrastrukturom/prometom, dozvole za stanovanje, politika parkiranja itd., što im omogućuje da upravljaju inovativnim rješenjima te da ih promiču. Općenito će kontrolirati lokalne proračune te zapošljivati osoblje koje će biti zaduženo vršiti bilo koje provedbe i poduzeti ili provoditi mjere u slučaju epizoda smoga ili dugoročne planove kvalitete zraka.

U većini država članica gradska su tijela odgovorna za razvoj, provedbu i evaluaciju službenih planova za kvalitetu zraka prema Direktivi/2008/50/EZ ili za planove za kvalitetu zraka u gradovima koji su povezani sa službenim regionalnim planovima za kvalitetu zraka prema Direktivi 2008/50/EZ. Čak i

(⁷) <https://ec.europa.eu/futurium/en/air-quality>

ako postoje službeni regionalni planovi za kvalitetu zraka, gradovi često imaju vodeću ulogu jer teže biti velika gospodarska središta regije s koncentracijom stanovništva, prometa i industrije. Iako i dalje postoje prekoračenja graničnih vrijednosti lebdećih čestica (PM) i dušikovog dioksida (NO₂) u mnogim gradovima velikog broja zemalja unatoč provođenju akcijskih planova za kvalitetu zraka, ukazuje se na potrebu inovativnih rješenja i poboljšanja u pristupu: bolji uvid u to gdje i kada mogu nastati problemi vezani uz onečišćenje zraka te kako inovativna rješenja mogu pridonijeti tome da rješenja budu uvelike dobrodošla.

Upute za gradska tijela

Treba naglasiti da se zdravi život i kvaliteta zraka u gradovima mogu poboljšati smanjenjem relevantnih izvora emisija onečišćivača zraka ili njihovih prekursora. Na kvalitetu zraka u gradovima ne utječu samo gradski izvori (tj. promet, grijanje, industrija), već i izvori koji se nalaze izvan gradova. Ta takozvana pozadinska razina kvalitete zraka sastoji se od emisija/na nju utječu emisije iz izvora emisija koji nisu u gradovima, kao što su poljoprivreda, otprema (brodom), prirodni izvori i emisije u udaljena (gradska) područja. Za odluke kojima bi izvor u gradovima mogao biti najbolje (na isplativi način) smanjen, potrebni su točni podaci o pozadinskim izvorima (koji pokazuju pozadinsku koncentraciju te kako sami gradovi pridonose kvaliteti zraka u njima). Povrh toga, onečišćenje zraka u gradskom okruženju nije homogeno. U bilo kojem gradskom okruženju pojavljuju se vruće točke koje mogu biti povezane s raznim izvorima. Modeliranje visoke rezolucije moglo bi pomoći pri utvrđivanju tih vrućih točaka i njime se postižu daleko preciznije i isplativije mjere koje su najprikladnije za to mikrookruženje.

Prilikom pronalaženja inovativnih rješenja, poziva se gradska tijela da uzmu u obzir i djeluju prema stečenim iskustvima kako je opisano u izvješću Europske agencije za okoliš⁸ u vezi s provedbom politike u području kvalitete zraka u 12 gradova te u projektima u okviru LIFE programa⁹.

Bez da budu preskriptivni u pogledu vrsta očekivanih projekata, poziva se gradove da posebice razmotre sljedeće teme i pitanja:

- izradu i testiranje alata za uspostavu boljeg inventara izvora onečišćenja zraka te alata za modeliranje visoke rezolucije radi utvrđivanja vrućih točaka onečišćenja zraka u gradovima,

⁽⁸⁾ <https://www.eea.europa.eu/publications/air-implementation-pilot-2013>

⁽⁹⁾ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/lifefocus/documents/airquality.pdf>

- promicanje načina prijevoza s malim emisijama ili bez emisija kao što su čišća mobilnost goriva, bolja povezanost s javnim prijevozom, instrumenti za različite načine prijevoza, opcije inovativnih modaliteta kao što su e-bicikli, bicikli za teret ili dijeljenje automobila,
- zdravo osmišljavanje javnih područja kojima se potiču aktivnosti kao što su biciklizam i šetnja,
- građanske znanosti (mjerenje kvalitete zraka pomoću malih dovoljno točnih mjernih uređaja kako bi se kreirao veliki skup podataka o kvaliteti zraka u gradovima te utvrdile lokalne vruće točke),
- projekte u području promjena u ponašanju i javnog sudjelovanja (npr. pametniji laboratoriji),
- rješenja temeljena na prirodi u gradovima (npr. drveće i biljke koji poboljšavaju kvalitetu zraka, no temelje se na dokazima o poboljšanju kvalitete zraka),
- inovativne lokalne i regionalne financijske mehanizme (oporezivanje, JPP-ovi,...) kojima se dalje potiče da građani prihvate niskoemisijska rješenja (mobilnost i stanovanje) te industrije,
- inovativne pristupe za otkrivanje politike/političkih uskih grla s ciljem poticanja provedbe rješenja temeljenih na inovacijama/tehnologije za poboljšanje kvalitete zraka.

3.3 STANOVANJE

Opća definicija i kontekst tema

Stanovanje je ključna infrastruktura za gospodarski rast gradova te dobrobit njegovih stanovnika. Međutim, većina europskih zemalja kontinuirano se suočava s problemom nestašice stanova dobre kvalitete. Pogoršanje vezano uz pristupačnost stanova, beskućništvo, socijalna i stambena polarizacija te novi oblici nestašice stanova sve su veći problem tijekom posljednjeg desetljeća u javnim politikama.

Nekoliko politika na razini EU-a ima važan utjecaj na stanovanje i njima se podupire to područje (npr. program socijalne politike EU-a, energetske, industrijske i ekološke politike, regionalne i urbane politike, jedinstveno tržište te državna potpora). Međutim, uobičajeno je da nacionalne vlade izrađuju svoje vlastite stambene politike. Većina njih suočava se sa sličnim izazovima: kako obnoviti dotrajale stanove, kako planirati i poticati [održivi razvoj](#), kako suzbiti nekontrolirano širenje gradskih naselja, kako pomoći mladima i zapostavljenim skupinama sa stanovanjem te kako promicati energetska učinkovitost među vlasnicima stambenog prostora.

11,3 % stanovništva EU-a 28 živjelo je 2015. u kućanstvima koja su potrošila više od 40 % svojeg [raspoloživog prihoda](#) na stanovanje¹⁰. Gotovo 11 % stanovništva EU-a nalazi se u situaciji da se njihova kućanstva ne mogu odgovarajuće grijati po pristupačnoj cijeni. Procijenjeno je da je 2012. u Europi tom situacijom bilo zahvaćeno oko 54 milijuna osoba. Problemi nastaju zbog porasta cijena energije, niskih prihoda i stanova niske energetske učinkovitosti i osobito prevladavaju u središnjoj, istočnoj i južnoj Europi¹¹. Izgradnja novih socijalnih stanova zabilježila je pad između 2009. i 2012., dok je broj kućanstava na listi čekanja i dalje u porastu: BE 140 000 do 186 000, FR 1,2 do 1,7 milijuna, IT 600 000 do 650 000. Povrh toga, broj beskućnika u EU-u je u porastu¹².

Važnost i uloga gradskih tijela

U okviru stambenih politika koje su prethodile globalnoj financijskoj krizi gradovi i lokalna tijela stavljeni su u položaj pun izazova. Od 1980-ih njihovo se financiranje i odgovornost za stambenu izgradnju sustavno smanjilo. Kao rezultat nedavnog prebacivanja stambene politike na međunarodnoj razini (vidi Gospodarsku komisiju za Europu Ujedinjenih naroda 2015.) čime odgovornost za stambenu izgradnju prelazi sa središnjih tijela na lokalna, od gradova se ponovno sve više traži da financiraju, upravljaju stambenim sredstvima te ih raspodjeljuju. Tom se promjenom gradovima daje prilika da izrade inovativna stambena rješenja koja su prikladna za stvarna stanja na stambenim tržištima poslije krize.

Stoga gradovi imaju važnu ulogu u stambenoj izgradnji i obnovi i kreativno surađuju sa svim pružateljima usluga stambene izgradnje, privatnima, javnima i zajednicom (iz iskustva je poznato da se oslanjanjem na jedan sektor za pružanje usluga stambene izgradnje ostvaruju ograničeni rezultati) te promiču održivo korištenje zemljišta.

Pristupačno stanovanje jedan je od ključnih izazova koji su gradovi pozvani riješiti poslije gospodarske i financijske krize. Općenito govoreći, gradovima nedostaju pristupačni i socijalni stanovi za sva korištenja, a neki se suočavaju s problemom praznih i dotrajalih stanova. Primjeri zahvaćenih gradskih područja:

- područja glavnih gradova s grijanim stambenim prostorima u kojima je potražnja za stanovima u porastu, cijene stanova su preuveličane te u kojima značajno pada pristupačnost stanova za

⁽¹⁰⁾ Eurostat

⁽¹¹⁾ Nestašicom energije može biti zahvaćeno gotovo 11 % stanovništva EU-a, <https://ec.europa.eu/energy/en/news/energy-poverty-may-affect-nearly-11-eu-population>

⁽¹²⁾ Feantsa, Drugi pregled deložacija u Europi 2017. <http://www.feantsa.org/en/report/2017/03/21/the-second-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2017>

skupine sa širokim spektrom prihoda (od skupina s niskim prihodima do skupina sa srednjim i srednje visokim prihodima) i njihovim varirajućim potrebama,

- gradske četvrti u kojima stanovnici nisu u stanju ulagati i/ili podmirivati troškove komunalija,
- sve manji gradovi i područja s niskom potražnjom za stanovima (tj. područja s povećanim brojem praznih stanova).

Drugi problem koji je potrebno riješiti odnosi se na ranjive skupine društva koje se posebno suočavaju s poteškoćama vezanima uz socijalno i pristupačno stanovanje, kao što su starije osobe, samohrani roditelji, osobe s invaliditetom, beskućnici, dugoročno nezaposlene osobe, mladi bez institucijske skrbi, Romi, migranti itd. Osobito u tim područjima aktivnosti trebaju biti povezane s odgovarajućim potpornim mjerama (obrazovanje, zdravstvo, socijalni poslovi, zapošljavanje, osiguranje, uklanjanje segregacije itd.).

Upute za gradska tijela

Bez da budu preskriptivni u pogledu vrsta očekivanih projekata, poziva se gradove da posebice razmotre sljedeće teme i pitanja:

Razmatrajući poteškoće u vezi sa stanovanjem s kojima se gradovi suočavaju, važno je ponovno uspostaviti odgovorne sustave izgradnje i korištenja stanova kako bi se riješila pitanja sve većih i sve manjih gradova i siromašnih gradskih četvrti. Odgovornim stambenim sustavima potrebno je:

1. stvoriti ekonomske koristi kao što su:
 - povećanje pristupačnosti stanova,
 - povećanje energetske učinkovitosti, smanjenje emisija CO₂,
 - promicanje učinkovitog i održivog korištenja građevinskog zemljišta te sprječavanje nekontroliranog širenja gradskih naselja,
 - otvaranje lokalnih radnih mjesta,
 - inovativni planovi financiranja kroz javno-privatno partnerstvo;
2. ograničiti otpad:
 - učinkovitim korištenjem resursa,
 - mogućnošću recikliranja stanova,
 - ponovnim razvojem napuštenih ili neiskorištenih područja („brownfield“),
 - obnovom stanova;
3. promicati rješenja temeljena na ljudima kao što su:
 - bolji pristup pristupačnim kvalitetnim stanovima i socijalnim stanovima,
 - stambena rješenja koja odgovaraju životnom tijeku,

- razmatranje demografskih i socijalnih trendova,
- kolaborativno stanovanje,
- uklanjanje segregacije, zatvaranje jaza vezanog uz socijalnu i fizičku izolaciju između različitih skupina društva,
- sprječavanje nenamjeranih učinaka gentrifikacije (npr. deložacije),
- specifične potrebe ranjivih skupina.

Urbanističkim intervencijama u stambenim sustavima promiču se stambeni objekti i izgrađeno okruženje koji su estetski i koje u najvećoj mjeri koriste svi bez obzira na dob, spol, nacionalnost ili etničko podrijetlo.

Opća načela:

- procijeniti specifične lokalne potrebe i odgovarajuće odgovoriti,
- osigurati integrirani pristup tako da se aktivnost međusobno povezuje s ostalim odgovarajućim mjerama kako bi se ostvarili bolji ukupni rezultati,
- aktivnosti ne bi trebale imati diskriminatorne učinke ni učinke izdvojenosti,
- aktivno spriječiti percepciju tržišnog natjecanja za tržišni udio između različitih pružatelja usluga stambene izgradnje (npr. privatnih i javnih) kako bi se stavio naglasak na socijalno mješovitu stambenu izgradnju i korištenje,
- potrebno je osigurati održivost aktivnosti izvan vremenskog okvira projekta,
- za aktivnosti koje se provode u korist ranjivih skupina, uključiti zajednicu u pripremu, osmišljavanje (i po potrebi provedbu) aktivnosti.

3.4 POSLOVI I VJEŠTINE U LOKALNOM GOSPODARSTVU

Opća definicija i kontekst teme

Stvaranje radnih mjesta jedan je od najvećih prioriteta EU-a. To ne iznenađuje ako se uzme u obzir činjenica da iako se razina nezaposlenosti u posljednje vrijeme smanjila, u svibnju 2017. godine 19 092 milijuna muškaraca i žena bilo je nezaposleno, a većina njih bila je u dobnim skupinama koje bi uobičajeno trebale biti najproduktivnije i uključene u zdravo i uspješno društvo.

U Novom programu vještina za Europu (2016.) ponovno se stavlja naglasak na važnost otvaranja radnih mjesta te na unaprjeđenje vještina europske radne snage. Istovremeno se u okviru Europskog stupa socijalnih prava (2017.) teži uspostavljanju poštenijih radnih uvjeta te ojačane socijalne dimenzije u politikama rada.

Partnerstvo za poslove i vještine u lokalnom gospodarstvu Plana EU-a za gradove usredotočuje se na unaprjeđenje lokalnog gospodarstva povećanjem sposobnosti i vještina radne snage te stvaranjem povoljnih preduvjeta za poslovni razvoj i otvaranje radnih mjesta na temelju posebnih lokalnih specifičnosti.

Važnost i uloga gradskih tijela

Budući da EU postepeno izlazi iz gospodarske krize, treba imati na umu da više od dvije trećine radne snage u EU-u živi u gradovima te da su gradske aglomeracije glavni pokretači inovacija, konkurentnosti i gospodarskog rasta u Europi. Stoga gradovi moraju imati ključnu ulogu u stvaranju i podupiranju pravih uvjeta za inovativna ulaganja, što dovodi do većeg broja i boljih poslova za građane.

Kao i dosada, vrste očekivanih projekata nisu detaljno definirane, no projekt već odobren u 1. pozivu na podnošenje projektnih zahtjeva za UIA te izvještaj iz programa URBACT „Više posla: bolji gradovi” mogli bi se koristiti kao nadahnuće jer su u njima opisani određeni koraci koje gradska tijela mogu poduzeti za poticanje rasta i otvaranje radnih mjesta.

Upute za gradska tijela

Bez da budu preskriptivni u pogledu vrsta očekivanih projekata, gradove se poziva da razmotre prioritetne teme utvrđene u [orijentacijskom dokumentu](#) Partnerstva za poslove i vještine u lokalnom gospodarstvu Plana EU-a za gradove¹³ kao i sljedeće teme i pitanja:

- jačanje lokalnih opskrbnih lanaca kako bi se pomoglo lokalnom gospodarstvu da se okoristi lokalnim tržištem i aktivna uloga u stvaranju povezanosti između lokalnih poduzeća, njihovih dionika te lokalnih kao i širih tržišnih prilika,
- podupiranje MSP-ova, pružanje inovativnih rješenja za njihove ključne izazove te poticanje njihove međupovezanosti sa širim tržištima,
- razvoj snažnije poduzetničke kulture te poticanje osnivanja inovativnih tvrtki i društvenih poduzeća promicanjem povoljnih lokalnih ekoloških sustava, kao i putem poslovnih inkubatora,
- omogućavanje prijelaza gradova na iduće gospodarstvo temeljeno na znanju, održivoj energiji, digitalnim platformama te više lokaliziranim i kružnim oblicima proizvodnje,

(¹³) <https://ec.europa.eu/futurium/en/content/jobs-and-skills-local-economy-orientation-paper>

- valorizacija istraživanja i razvoja komercijalizacijom rezultata znanstvenog istraživanja i razvoja kroz suradnju između poduzetnika i znanstvene i istraživačke zajednice,
- usredotočenost na visokoosposobljenu radnu snagu koja posjeduje odgovarajuće vještine u svrhu njegovanja veće produktivnosti, kreativnosti i inovacija,
- osiguranje uključivih tržišta rada pružanjem jednakih prilika za sve, uključujući marginalizirane i ranjive skupine;

Povrh toga, Komisija prepoznaje da gradovi trebaju upravljati svojim tržištima rada u cilju osiguranja ravnoteže između potražnje (raspoloživi poslovi) i ponude (ljudi koji ih žele) kako bi se gospodarski rast iskoristio u najvećoj mogućoj mjeri; unaprjeđenje vještina te bolje predviđanje s obzirom na to da su potrebe tržišta rada bitne i ljudi trebaju posjedovati prave vještine ako žele dugoročno biti zaposleni kod konkurentnog poslodavca; suradnja s obrazovnim ustanovama u cilju postizanja ravnoteže između njihovog poučavanja i sve većih potreba tržišta rada, potičući zahtjeve za vještinama i surađujući s njima kao i s poslodavcima kako bi se osiguralo da su potrebne vještine unaprijed poznate, a poticanje ulaganja u nove vještine također predstavlja elemente koji bi se mogli isticati u aktivnostima koje gradovi mogu poduzeti.

4. Načelo financiranja

Načelo ukupnih troškova

U UIA inicijativi poštuje se načelo ukupnih troškova. EFRR sufinancira projekt s intenzitetom potpore do 80 % prihvatljivih troškova. Svaki partner koji prima sredstva EFRR-a treba osigurati najmanje 20 % javnog ili privatnog doprinosa kako bi popunio svoj proračun, ili iz svojih vlastitih sredstava ili iz drugih izvora. Doprinos partnera može biti u novcu ili u naravi. Treba imati na umu da neplaćeni volonterski rad nije prihvatljiv prema UIA pravilima o prihvatljivosti, a na plaćeno osoblje trebao bi se primjenjivati doprinos u novcu.

Plaćanja od strane EFRR-a

UIA shema plaćanja uglavnom se temelji na načelu predujma od strane EFRR-a¹⁴ i također se temelji na načelu povrata stvarno nastalih troškova (uključujući jedinstvene stope)¹⁵:

⁽¹⁴⁾ Kao što je navedeno u Sporazumu o delegiranju potpisanom između Europske komisije i regije Hauts-de-France (bivše regije Nord-Pas-de-Calais) 2015.

- prvi predujam EFRR-a koji iznosi 50 % bespovratnih sredstava iz EFRR-a, EFRR isplaćuje (glavnom) gradskom tijelu u roku od 90 dana od potpisivanja ugovora o subvencijama (te po potrebi sporazuma o partnerstvu); prvim se predujmom pokriva i paušalni iznos za troškove pripreme (najviše 16 000 EUR iz EFRR-a),
- drugi predujam EFRR-a koji iznosi 30 % bespovratnih sredstava iz EFRR-a, EFRR isplaćuje (glavnom) gradskom tijelu nakon podnošenja i odobrenja privremenog izvješća o napretku te nakon što je kontrolor prve razine provjerio izdatke projekta; iskazani izdaci moraju doseći barem 70 % prvog obroka iznosa predfinanciranja (koji iznosi 35 % ukupnog proračuna projekta),
- treću isplatu koja iznosi najviše 20 % bespovratnih sredstava iz EFRR-a (umanjenu za paušalni iznos namijenjen za zatvaranje projekta i prijenos znanja), EFRR isplaćuje (glavnom) gradskom tijelu nakon podnošenja i odobrenja konačnog izvješća o napretku; ovim projektom koji se podnosi najkasnije 3 mjeseca od završnog datuma projekta obuhvaćeni su konačni projektni izdaci koje provjerava kontrolor prve razine; važno je imati na umu da se treće plaćanje više ne temelji na načelu predujma već na načelu povrata nastalih i plaćenih troškova; stoga projektni partneri trebaju predfinancirati svoje izdatke tijekom zadnje faze provedbe projekta,
- konačno plaćanje vrši se (glavnom) gradskom tijelu nakon odobrenja konačnog kvalitativnog izvješća (koje se podnosi najkasnije godinu dana nakon završnog datuma projekta); plaćanje od strane EFRR-a iznosi najviše 12 000 EUR te pokriva postupno zatvaranje projekta i prijenos znanja.

5. Izrada i razvoj projekta

5.1. Partnerstvo za Urban Innovative Actions

Samo prihvatljiva gradska tijela kao što je navedeno u članku 2. delegiranog UIA akta mogu podnijeti prijavu u okviru poziva na podnošenje prijedloga za UIA.

Međutim, u okviru UIA inicijative od gradskih tijela očekuje se uspostavljanje snažnih lokalnih partnerstva uz objedinjavanje komplementarnih partnera. Svi partneri trebaju biti iz zemalja EU-a. Partnerstvo za UIA projekt sastoji se od (glavnog) gradskog tijela, pridruženih gradskih tijela i partnera u realizaciji projekta. Šira skupina dionika ne smatra se dijelom projektnog partnerstva, ali bi trebala biti također uključena u projekt.

⁽¹⁵⁾ Isto

- **Gradsko tijelo (ili glavno gradsko tijelo u slučaju podnošenja prijedloga od nekoliko gradskih tijela):** UIA inicijativa djeluje na temelju gradskog tijela koje je odgovorno za cjelovitu provedbu projekta te za upravljanje cjelokupnim projektom. (Glavno) gradsko tijelo potpisuje ugovor o subvencijama sa zaduženim subjektom i prima sredstva EFRR-a koje je potrebno raspodijeliti na druge partnere (pridružena gradska tijela i/ili partnere u realizaciji projekta) u skladu s njihovim specifičnim ulogama i odgovornostima (te povezanim proračunom). U slučaju organiziranih aglomeracija, jednim gradskim tijelom smatraju se ustanova i sva druga gradska tijela uključena u aglomeraciju i navodi se kao glavno gradsko tijelo u okviru UIA projekta.
- **Pridružena gradska tijela:** Svaka udruga gradskih tijela (nacionalne/regionalne udruge gradskih tijela, teritorijalni paktovi ili udruge, područja razvoja itd.) bez pravnog statusa organizirane aglomeracije kao i pojedina gradska tijela koja nisu formalizirala ugovore o suradnji, ali se žele zajednički prijaviti u okviru UIA inicijative, u prijavnom obrascu navode jednu lokalnu upravnu jedinicu kao glavno gradsko tijelo i druge lokalne upravne jedinice kao pridružena gradska tijela. Pridružena gradska tijela odgovorna su za realizaciju specifičnih aktivnosti te za proizvodnju s time povezanih isporuka/izlaza projekata. Pridružena gradska tijela imaju udio u proračunu projekta te su dužna iskazati troškove nastale u realizaciji aktivnosti. U prijavnom obrascu potrebno je navesti opsežne podatke o pridruženim gradskim tijelima (uključujući pravni status, iskustvo i kompetencije, osobe za kontakt itd.).
- **Partnere u realizaciji projekta:** ustanove, agencije, organizacije, partneri u privatnom sektoru i udruge s aktivnom ulogom u provedbi projekta. Gradska tijela trebaju odabrati svoje partnere u realizaciji projekta u pogledu načela transparentnosti i jednakog postupanja. Odgovorna su za realizaciju specifičnih aktivnosti te za proizvodnju s time povezanih isporuka/izlaza projekata. Treba imati na umu da samo organizacije s pravnom osobnošću imaju pravo sudjelovati u projektu u svojstvu partnera u realizaciji projekta. Savjetodavne tvrtke čiji je primarni cilj razvoj europskih projekata i upravljanje njima nemaju pravo sudjelovati u projektu kao partneri u realizaciji projekta.
- **Širu skupinu dionika** potrebno je također uključiti u osmišljavanje i provedbu projekta. Skupina može obuhvaćati ustanove, agencije, organizacije i udruge. Nemaju izravan utjecaj (i

stoga nemaju proračun namijenjen provedbi), no smatraju se relevantnima za osiguranje nesmetane i učinkovite provedbe projekta kao i zajedničkog vlasništva nad projektom.

Opsežni podaci o ulogama i odgovornostima gradskih tijela (pridruženih gradskih tijela, ako se primjenjuje) te partnera u realizaciji projekta navode se u odjeljku 2.1. UIA smjernica.

5.2. Projektne aktivnosti

Aktivnosti u okviru UIA projekata organiziraju se u radnim paketima te se njima podupiru jedan ili određeni broj tematskih ciljeva EFRR-a i s tim povezan prioritet ulaganja ili više prioriteta ulaganja kao što je navedeno u članku 9. stavku 1. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredaba ⁽¹⁶⁾ za ESIF te u članku 5. Uredbe o EFRR-u.

U tu je svrhu potrebno koristiti različite vrste radnih paketa koji se navode u nastavku:

- RP Priprema,
- RP Upravljanje projektima,
- RP Komunikacija,
- RP Provedba,
- RP Ulaganje,

S izuzetkom radnog paketa Ulaganje, sve su druge vrste radnih paketa obvezne pri podnošenju prijave za UIA projekt.

Svaki projekt treba imati svojeg UIA stručnjaka:

- za pružanje stalnih savjeta i uputa o biti projekta, posebice u vezi s inovativnim sadržajem,
- za pružanje pomoći u izradi dokumentacije i izlaza projekta čime bi se stečeno iskustvo, dobra praksa itd. prenosili i približili široj publici,
- kako bi se osigurala stabilnost projekta i usklađenost s dogovorenim prijedlogom.

Troškovi UIA stručnjaka (uključujući putovanje i smještaj) pokriveni su UIA inicijativom.

Više informacija o strukturi radnog plana za UIA projekt te o ulozi i zadacima UIA stručnjaka možete pronaći u UIA smjernicama.

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 o utvrđivanju zajedničkih odredaba:
<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex:32013R1303>

5.3. Proračunske linije i prihvatljivi troškovi

Svi izdaci povezani s provedbom UIA projekata prihvatljivi su prema UIA smjernicama (vidi odjeljak 4.2.) te se planiraju u odgovarajućim proračunskim linijama:

- Osoblje,
- Ured i administracija,
- Putovanje i smještaj,
- Vanjska ekspertiza i usluge,
- Oprema,
- Infrastruktura i građevinski radovi.

6. Postupak prijave

Prijavni paket za 3. poziv na podnošenje prijedloga za UIA obuhvaća:

- ovaj opis zadataka (dostupan na svim jezicima EU-a),
- tehničke smjernice o Electronic Exchange Platform (EEP),
- opsežne upute za ispunjavanje prijavnog obrasca (dostupne na internetu na svim jezicima EU-a u okviru EEP sustava),

Radnu verziju prijavnog obrasca i potvrdnog lista koja se također prilaže kao alat kako bi se pružila pomoć u sastavljanju prijave (dokument u formatu word dostupan je samo na engleskom jeziku).

Osim toga, potrebno je detaljno konzultirati UIA smjernice (dostupne samo na engleskom jeziku) o sveobuhvatnim pravilima za Inicijativu.

Svu dokumentaciju možete pronaći na UIA mrežnoj stranici.

U prijavnom se postupku 100 % ne koristi dokumentacija u papirnatom obliku jer se sve odvija putem UIA Electronic Exchange Platform (EEP). **Prijava se sastoji od prijavnog obrasca i skeniranog potpisanog potvrdnog lista.**

Prilog se također može učitati i priložiti prijavnom obrascu. Može biti u obliku karte na kojoj je prikazano područje zahvata, u obliku grafičkog prikaza, informacijskog grafičkog prikaza itd. Vrsta i veličina datoteke koja se prilaže navode se u EEP smjernicama. Prijavitelji su u mogućnosti podnijeti

prijavu putem EEP-a najmanje mjesec dana prije roka za podnošenje. Informacije o dostupnosti EEP-a objavljuju se na UIA mrežnoj stranici.

Snažno se preporučuje da prijavitelji ispune prijavni obrazac na jasnom engleskom jeziku iako se može podnijeti i na bilo kojem službenom jeziku EU-a.

Treba imati na umu da će se strateška i operativna procjena podnesenih prijavnih obrazaca provoditi na temelju verzije na engleskom jeziku (potreban je prijevod na engleski jezik od strane vanjskog pružatelja usluge kojeg angažira ST ako se prijavni obrazac podnosi na drugom jeziku). ST ne jamči za kvalitetu prijevoda te stoga prijavitelj preuzima rizik povezan s time. Osim toga, ugovor o subvencijama, upravljanje projektima, službeno izvješće, ključne isporuke i sva komunikacija sa zaduženim subjektom i ST-om trebaju biti na engleskom jeziku.

Konačni rok za podnošenje prijavnog obrasca i potvrdnog lista je 30.03.2018. do 14 sati prema srednjoeuropskom vremenu.

7. Postupak odabira

Nakon podnošenja, svaka prijava podvrgnuta je postupku odabira koji se sastoji od sljedećih koraka:

1. provjere prihvatljivosti;
2. strateške procjene;
3. operativne procjene.

7.1. Provjera prihvatljivosti

Poslije isteka roka poziva na podnošenje prijedloga, ST provodi provjeru prihvatljivosti svih podnesenih projektnih prijava. Svrha provjere prihvatljivosti je:

- provjeriti usklađenost primljenih prijavnih obrazaca i njihovih priloga sa službenim kriterijima prihvatljivosti,
- izbjeći dodatnu procjenu neprihvatljivih prijava,
- osigurati jednako postupanje prema svim podnesenim prijedlozima.

UIA kriteriji prihvatljivosti su sljedeći:

1. prijavni obrazac podnosi se u elektroničkom obliku putem EEP-a prije roka navedenog u opisu zadataka u pozivu na podnošenje prijedloga;
2. prijavni obrazac u cijelosti je ispunjen;
3. prijavitelj je pojedino gradsko tijelo lokalne upravne jedinice koja je u skladu sa stupnjem urbanizacije definirana kao grad, manji grad ili prigradsko naselje i koja ima barem 50 000 stanovnika;

ILI

prijavitelj je udruga ili skupina gradskih tijela s pravnim statusom organizirane aglomeracije sastavljenih od lokalnih upravnih jedinica, u kojima većina (barem 51 %) stanovnika živi u lokalnim upravnim jedinicama koje su u skladu sa stupnjem urbanizacije definirane kao grad, manji grad ili prigradsko naselje i koje imaju barem 50 000 stanovnika;

ILI

prijavitelj je udruga ili skupina gradskih tijela bez pravnog statusa organizirane aglomeracije u kojima su sva uključena gradska tijela (glavno gradsko tijelo i pridružena gradska tijela) lokalne upravne jedinice koje su u skladu sa stupnjem urbanizacije definirane kao grad, manji grad ili prigradsko naselje i koje imaju barem 50 000 stanovnika (glavno gradsko tijelo i pridružena gradska tijela);

4. u slučaju udruge ili skupine koje nemaju pravni status organizirane aglomeracije, u prijavnom se obrascu navode glavno gradsko tijelo i pridružena gradska tijela;
5. poštuje se razdoblje prihvatljivosti: završni datum projekta u skladu je sa zahtjevima navedenima u pozivu na podnošenje prijedloga i u Inicijativi;
6. poštuju se zahtjevi za maksimalni proračun te načelo sufinanciranja;
7. svi su uključeni partneri (glavno gradsko tijelo, pridružena gradska tijela i partneri u realizaciji projekta) iz država članica EU-a;
8. gradska tijela (glavno gradsko tijelo i/ili pridružena gradska tijela) koja podnose prijavu uključena su u samo jedan projektni prijedlog u okviru istog poziva na podnošenje prijedloga;
9. gradska tijela (glavno gradsko tijelo i/ili pridružena gradska tijela) koja podnose prijavu ne odabiru se i ne financiraju se za istu temu iz prethodnog poziva na podnošenje prijedloga za UIA;
10. potvrdni list koji je propisno potpisao pravni zastupnik (glavnog) gradskog tijela učitava se u EEP sustav do roka poziva na podnošenje prijedloga.

Ako svi gornji zahtjevi nisu zadovoljeni, prijava će se smatrati neprihvatljivom te se neće dalje razmatrati u postupku procjene.

7.2. Strateška procjena

Prijave koje se smatraju prihvatljivima podvrgavaju se strateškoj procjeni koju provodi panel vanjskih stručnjaka. Na stratešku procjenu otpada 80 % ponderiranja u odnosu na sveukupnu procjenu projekta i obuhvaća sljedeće kriterije:

- inovativnost (40 % ponderiranja) - u kojoj je mjeri prijavitelj sposoban dokazati da je projektni prijedlog nov (nije prethodno ispitan i proveden u dotičnom gradskom području i šire u EU-u) te da ima jasan potencijal za dodavanje vrijednosti?
- partnerstvo (15 % ponderiranja) - u kojoj je mjeri uključivanje glavnih dionika (pridruženih gradskih tijela ako postoje, partnera u realizaciji projekta i šire skupine dionika) relevantna za provedbu projekta?
- mjerljivost (15 % ponderiranja) - u kojoj će mjeri projekt dati mjerljive rezultate?
- prenosivost (10 % ponderiranja) - u kojoj će mjeri projekt biti prenosiv na ostala gradska područja diljem Europe?

Indikativna pitanja o procjeni za svaki kriterij možete pronaći u odjeljku 3.2.2. UIA smjernica.

Panel vanjskih stručnjaka također provjerava doprinose li projekti tematskim ciljevima europskih strukturnih i investicijskih fondova (fondova ESI) i Zajedničkog strateškog okvira kao što je navedeno u članku 9. stavku 1. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredaba te predlažu li se u njima integrirani odgovori na utvrđene probleme i jesu li u skladu s načelima održivog urbanog razvoja. Komisija i zaduženi subjekt mogu odlučiti da neće odabrati projekt zbog nedostatka doprinosa ako taj zahtjev nije ispunjen.

Kao rezultat strateške procjene, panel vanjskih stručnjaka izrađuje procjenu prijave te ih rangira. U dogovoru s Komisijom, prijave s rezultatom iznad određenog praga podvrgavaju se operativnoj procjeni. Prijavitelji će na kraju postupka strateške procjene biti obaviješteni o odluci u pogledu njihove prijave (idu li dalje ili ne).

7.3. Operativna procjena

ST provodi operativnu procjenu na koju otpada 20 % ponderiranja u odnosu na sveukupnu procjenu projekta.

Glavni je cilj operativne procjene procijeniti kvalitetu prijedloga (uključujući izvedivost, dosljednost i razumljivost radnog plana, kvalitetu predloženih struktura upravljanja, razumljivost i razmjernost proračuna te kvalitetu predloženih komunikacijskih aktivnosti).

Indikativna pitanja povezana s procjenom za kriterij „Kvaliteta” nalaze se u odjeljku 3.2.3. UIA smjernica.

Nakon operativne procjene, u svrhu završnog odabira sastaje se Odbor za odabir koji se sastoji od zaduženog subjekta i Komisije. Komisija daje konačnu suglasnost za projekt koji je odabran. Prijavitelji će biti obaviješteni o odluci na kraju postupka operativne procjene.

7.4. Sustav ocjenjivanja kod procjene

Ocjene od 1 do 5 dodjeljuju se za svaki ponderirani kriterij, što će dati prosječnu ocjenu za svaki projekt.

Detaljne informacije o sustavu ocjenjivanja kod procjene možete pronaći u odjeljku 3.2.4. UIA smjernica.

Sustav ocjenjivanja primjenjuje se uzimajući u obzir ne samo specifičnu zaslugu svakog projektnog prijedloga već i konkurentnosti uz usporedno razmatranje drugih projektnih prijedloga podnesenih u okviru istog poziva na podnošenje projektnih prijedloga. Iz tog se razloga ne ocjenjuju prijavitelji projektnih prijedloga koji nisu ušli u uži izbor kod operativne procjene ili koji nisu dobili konačno odobrenje već im se samo dostavlja opsežno obrazloženje u pogledu svih kriterija ocjenjivanja.

8. Javna nabava, revizija i državna potpora

Projektni partneri koji ispunjavaju definiciju naručitelja prema relevantnim nacionalnim zakonima o nabavi dužni su poštovati mjerodavna pravila o javnoj nabavi.

Kontrolor prve razine (KPR) dužan je provesti reviziju iskazanih izdataka projekta. U mišljenju neovisnog KPR-a mora se dati točan i istinit prikaz iskazanih izdataka te da su u skladu sa zakonom,

točan i istinit prikaz isporuke proizvoda i usluga te da su iskazani izdaci utemeljeni i daje se istiniti prikaz izdataka i rezultata poslovanja koji su u skladu s pravilima Unije i nacionalnim pravilima. Budući da je KPR izravno imenovan i plaćen u okviru UIA inicijative, projektno partnerstvo ne predviđa troškove kontrole (revizije) u okviru projektnog proračuna.

Da bi se omogućio ravnopravni pristup svim poduzećima koja djeluju na unutarnjem tržištu, odobreni projekti moraju biti osmišljeni u skladu s pravilima o državnoj potpori s ciljem osiguranja učinkovitosti javne potrošnje i izbjegavanja narušavanja tržišta poput istiskivanja privatnog financiranja, stvaranja neučinkovitih tržišnih struktura ili održavanja neučinkovitih poduzeća¹⁷. Treba pripaziti da se financiranjem Inicijative Urban Innovation Actions bez opravdanog razloga ne narušava tržišno natjecanje niti se stvaraju uvjeti za uplitanje u tržište. Europska komisija općenito očekuje da većinom projekata financiranih u okviru ovog poziva na podnošenje projektnih prijedloga neće biti pokrivene gospodarske aktivnosti niti će ti projekti imati učinak na trgovinu među državama članicama ili će imati vrlo ograničen učinak.

Europska komisija financira Inicijativu Urban Innovative Action iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (do 80 % troška projekta) putem neizravnog upravljanja. Za 80 % UIA financiranja potrebna je provjera dosljednosti državne potpore kako bi se osiguralo da se javnom potporom ostvaruje potpuna korist za unutarnje tržište. Uzimajući u obzir inovativni i otvoreni karakter UIA inicijative koja djeluje u skladu s pozivima na podnošenje projektnih prijedloga u kojima se iznose kreativna rješenja i opće teme odabrane za pozive, da bi se osiguralo ograničenje narušavanja proračunskih resursa EU-a, smatra se da bi se državna potpora trebala ograničiti do 500 000 EUR ukupnog iznosa UIA financiranja koji se može dati pojedinom poduzeću uključenom u određeni projekt.

Preostali dio (barem 20 % troška projekta) može se pokriti privatnim ili javnim doprinosima. Doprinosi iz privatnih izvora su izvan konteksta zakona o državnoj potpori. Međutim, u slučaju doprinosa iz javnih izvora države članice za projekte kojima su obuhvaćene „gospodarske aktivnosti”, tj. ponuda robe i usluga na tržištu, ti projekti moraju biti osmišljeni na način da su svi javni doprinosi u skladu s pravilima o državnoj potpori na svim razinama, tj. ili na razini vlasnika, tvorca i/ili operatora projekta ili pogona. U tim slučajevima javno financiranje trebalo bi biti u skladu sa

(¹⁷) Za dodatno objašnjenje pojma državne potpore vidi Obavijest Komisije o pojmu državne potpore kao što je navedeno u članku 107. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju EU-a ('Obavijest Komisije o pojmu državne potpore'), koja je objavljena na: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN).

zahtjevima Uredbe koja sadrži pravila *de minimis* ili s uvjetima navedenima u Uredbi o općem skupnom izuzeću ili Odluci o uslugama od općeg gospodarskog interesa.

Detaljne informacije o javnoj nabavi i državnoj potpori nalaze se u odjeljcima 4.4.6. i 4.4.7. UIA smjernica.

9. Kako dobiti pomoć

Osoblje ST-a spremno je odgovoriti na bilo koja tehnička pitanja koja prijavitelji mogu postaviti za vrijeme poziva na podnošenje prijedloga. Kontaktni podaci mogu se pronaći na UIA mrežnoj stranici.

ST će organizirati i 4 seminara za prijavitelje u različitim gradovima diljem Europe. Datumi i mjesta održavanja seminara za prijavitelje mogu se pronaći u odjeljku „Događanja” na UIA mrežnoj stranici.

Osim toga, organizirat će se webinar o specifičnim aspektima razvoja i podnošenja projekta. Datumi i teme webinaru mogu se pronaći u odjeljku „Događanja” na UIA mrežnoj stranici.

10. Glavni podaci

- 15.12.2017. – Objava 3. poziva na podnošenje prijedloga
- 01.2018. – 02.2018. – Seminari i webinar za prijavitelje
- 30.03.2018. – Rok za podnošenje prijavnih obrazaca
- 10.2018. – Indikativni datum za donošenje konačne odluke o odobrenju projekata
- 11.2018. – Indikativni početni datum odobrenih projekata

Veselimo se skorom čitanju Vaših projektnih prijedloga